

# Conceptbegroting 2021



## Colofon

Datum/versie: 24 februari 2020  
Documentnaam: Conceptbegroting 2021  
Opgesteld door: Regiobureau Regio Groningen-Assen  
Status: Concept  
Besluitvorming: Stuurgroep 6 maart 2020  
Contactpersonen: J.S.R. Bodha

Telefoon: 050 316 4289 (secretariaat)  
E-mail: [info@regiogroningenassen.nl](mailto:info@regiogroningenassen.nl)  
Website: [www.regiogroningenassen.nl](http://www.regiogroningenassen.nl)

## Inhoudsopgave

COLOFON.....	2
INHOUDSOPGAVE.....	3
1. INLEIDING.....	4
2. FINANCIËLE PLANNING.....	6
3. BEGROTING THEMA'S 2021.....	7
4. BEGROTING ORGANISATIE 2021.....	15
BIJLAGE 1 BIJDRAGE VAN DE DEELNEMERS.....	18
BIJLAGE 2 FINANCIËEL KADER 2020.....	19

# 1. Inleiding

## Proces

Voor u ligt de conceptbegroting van Regio Groningen-Assen (RGA) voor het boekjaar 2021. Met deze begroting maakt de Stuurgroep Regio Groningen-Assen de verwachte financiële stromen voor 2021 inzichtelijk. Conform het Convenant Regio Groningen-Assen 2014 wordt de conceptbegroting via de Colleges ter kennis van raden en Staten gebracht. Hierdoor worden zij in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven. Daarna stelt de Stuurgroep, kennisgenomen hebbende van deze zienswijzen, de begroting vast.

Vorig jaar hebben we met onze deelnemers het RGA-beleid geactualiseerd. Zij spraken unaniem hun waardering uit voor de bestuurlijke samenwerking binnen de RGA en droegen ideeën en onderwerpen aan die de positie van de regio Groningen-Assen verder kunnen verstevigen. Dat heeft geresulteerd in de Toekomstagenda 'Kwaliteitssprong voor de regio'. Het verdient de voorkeur dat raden en Staten zich uitgesproken hebben over de Toekomstagenda van de RGA alvorens deze begroting te behandelen. In de Toekomstagenda wordt namelijk de dekking voor deze begroting gereserveerd.

De planning- en controlcyclus van de regio, die is afgestemd op die van de negen deelnemers, is leidend voor de voorliggende begroting.

## Achtergrond

Regio Groningen-Assen is een vrijwillig samenwerkingsverband tussen twee provincies (provincies Drenthe en Groningen) en 7 gemeenten (gemeenten Assen, Groningen, Midden-Groningen, Noordenveld, Tynaarlo, Westerkwartier en Het Hogeland). Vanuit de volle overtuiging dat de oplossing van ruimtelijke en economische vraagstukken van vandaag, morgen en overmorgen niet stoppen bij de gemeente- en provinciegrenzen, werken we ruim 22 jaar samen aan het versterken van de economie en gebiedskwaliteiten. Infrastructuur en de kwaliteit van de steden en het omliggende gebied zijn sindsdien sterk verbeterd. Dit betekent niet dat de regio klaar is. Zorgen dat deze mooie regio nog meer tot bloei komt, is de uitdaging waar we met zijn allen de komende jaren voor staan (zie voor meer informatie [www.regiogroningenassen.nl](http://www.regiogroningenassen.nl)).

## Ambitie

De ambitie van het samenwerkingsverband is: het benutten en uitbouwen van economische kansen en het behouden en versterken van gebiedskwaliteiten. De RGA werkt vanuit deze ambitie aan vier thema's:

1. **Economie:** Regio Groningen-Assen heeft een belangrijke functie als economisch kerngebied in Noord-Nederland. Het permanent ontwikkelen van deze positie is van groot belang voor ondernemers en inwoners. Er wordt gewerkt aan onder andere het opstellen van een regionaal economisch profiel, organiseren van bijeenkomsten vanuit het economisch platform en afstemming over de uitgifte van bedrijventerreinen.
2. **Mobiliteit:** De samenhang tussen steden en platteland wordt steeds sterker. Bereikbaarheid is een noodzakelijke voorwaarde voor een goede regionale ontwikkeling. Het aantal dagelijkse verplaatsingen groeit de komende jaren sterk door. De belangrijkste opgave binnen mobiliteit is om deze verplaatsingen met elkaar te verknopen, verslimmen en vergroenen. Er wordt gewerkt aan het uitbouwen en vergroenen van het stelsel van hubs, een snelfietsnetwerk, een schaa sprong in het OV en de digitaliseringsopgave vanuit Smart Mobility en MaaS
3. **Ruimtelijke kwaliteit:** Cultureel en landschappelijk erfgoed zijn de dragers van een aantrekkelijk woonwerkgebied. De regio combineert vrijheid, ruimte en ecologische kwaliteiten met een breed spectrum aan stedelijke en dorpse voorzieningen. Om de regionale ambitie te realiseren zal ruimtelijke kwaliteit veel meer een leidende rol spelen in de vormgeving van de opgaven op het gebied van energie, economie, wonen, voedsel, klimaatadaptatie en



waterhuishouding. Deze transitieopgaven hebben een grote ruimteclaim en impact op de ruimtelijke kwaliteit van zowel de steden als het landschap.

4. **Wonen:** De woningbouwopgaven binnen de regio worden op elkaar afgestemd en gemonitord in het streven naar een gevarieerd aanbod van woningen in een kwalitatief hoogwaardige woon- en leefomgeving. Zo wordt voorkomen dat er in de regio te veel of te weinig gebouwd wordt. We zetten in op faciliteren bij de totstandkoming van de Verstedelijkingsstrategie en het in kaart brengen van de herstructureringsopgave van verouderde woningen in de hele regio.

De vrijwillige regionale samenwerking in de Regio Groningen-Assen is de laatste jaren uitgegroeid naar een volwaardige netwerkorganisatie waar bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties volop in meedraaien en meewerken aan deze ambitie. De betrokkenheid van deze verschillende partners bewijst dat Regio Groningen-Assen door de jaren heen is uitgegroeid tot een waardige en waardevolle samenwerking waarmee successen worden behaald. De komende jaren zal daarom worden ingezet op het verder vormgeven en faciliteren van de netwerkorganisatie door een goede verantwoording, gerichte communicatie en ontmoeting

Wilt u meer weten over Regio Groningen-Assen? Volg ons op [Twitter](#), [LinkedIn](#) of neem een kijkje op onze [site](#) of ons [Youtube kanaal](#).

### *Leeswijzer*

De begroting 2021 geeft inzicht in de financiën van Regio Groningen-Assen. Achtereenvolgens gaat hoofdstuk 2 in op de financiële planning. Dit hoofdstuk beschrijft de verwachte onttrekkingen en inkomsten van het Regiofonds. De voor de komende jaren geformuleerde thema's en activiteiten zijn in hoofdstuk 3 vertaald naar de financiële implicaties voor 2021. In hoofdstuk 3 wordt een toelichting gegeven op de organisatie van de RGA. In hoofdstuk 4 wordt de begroting van het Regiobureau gepresenteerd met een korte toelichting. Tenslotte zijn in de bijlagen de jaarlijkse bijdragen van de deelnemers aan het Regiofonds en het financieel kader 2021 opgenomen. Alle bedragen in deze begroting zijn in euro's.

## 2. Financiële planning

De financiële planning van Regio Groningen-Assen geeft inzicht in de verwachte inkomsten en onttrekkingen van het Regiofonds. In de begroting is uitgegaan van de thema's - en de activiteiten die daaruit voortvloeien - in de geactualiseerde Regiovisie Toekomstagenda 'Kwaliteitsprong voor de regio 2020-2025'.

In de tabel financiële planning is een gewijzigde begroting 2020 toegevoegd. Hierin is het resultaat uit de jaarrekening 2019 verwerkt. De begrote kosten met betrekking tot de thema's zijn € 6,2 miljoen hoger dan in de oorspronkelijke begroting 2020. Voor het overgrote deel betreft dit doorgeschoven posten uit 2019. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2020 aan de uitgavenkant zijn:

- Voor projecten die gefinancierd worden met Rijkssubsidies zijn diverse afrekeningen van de Beter Benutten-programma's wel gereed, maar in 2019 niet afgerekend (ca. € 2,1 miljoen). Daarnaast zijn de subsidies voor Onderwijsaanpak en Slimme en Duurzame Mobiliteit niet, of deels opgevraagd (ca. € 0,7 miljoen). De realisatie van deze rijkssubsidies schuift door naar 2019.
- De in 2019 niet opgevraagde Regiofondsbijdragen voor Substantiële projecten (€ 0,1 miljoen), Regiopark (€ 0,2 miljoen) en het Basispakket (€ 4,0 miljoen) schuiven door naar 2020. Veelal zijn deze projecten fysiek wel, maar financieel nog niet afgerond. Een reservering voor 2020 (€ 1,0 miljoen uit het Basispakket) schuift door naar 2021.
- Beter Benutten heeft bij het Rijk onder verschillende namen een opvolger gekregen. Voorgesteld wordt om onder de noemer 'Verknopen, Vergroenen en Verslimmen' € 0,4 miljoen op te nemen voor 2020.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2020 aan de inkomstenkant is:

- De Algemene inkomsten hebben betrekking op te realiseren Rijkssubsidies. Hierboven is toegelicht dat voor ca. € 3,0 miljoen de rijksbijdragen niet zijn opgevraagd en derhalve is de subsidie voor hetzelfde bedrag niet gerealiseerd;

De stortingen van de afzonderlijke gemeenten en provincies aan het Regiofonds zijn opgenomen in bijlage 1. De financiële kaders voor de lange termijn zijn samengevat in bijlage 2.

Financiële planning	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Saldo regiofonds (1 januari)	3.005.424	8.444.701	2.153.183
<i>Begrote inkomsten</i>			
Storting van de deelnemers	6.649.998	6.650.002	6.649.998
Algemene inkomsten	-	3.011.806	-
Verwachte rente	-	-	-
<b>Totale inkomsten</b>	<b>6.649.998</b>	<b>9.661.808</b>	<b>6.649.998</b>
<i>Begrote uitgaven</i>			
Regiobureau	711.380	1.130.548	919.620
Voorziening frictiekosten			
Thema's	8.586.428	14.822.779	7.022.628
<b>Totale uitgaven</b>	<b>9.297.808</b>	<b>15.953.327</b>	<b>7.942.248</b>
<b>Saldo regiofonds (31 december)</b>	<b>357.614</b>	<b>2.153.183</b>	<b>860.933</b>

Tabel 1: Financiële planning 2020 en 2021

### 3. Begroting thema's 2021

Het jaar 2020 is een overgangsjaar van de oude geactualiseerde Regiovisie ('Veranderde context, blijvend perspectief') naar de nieuwe: Toekomstagenda 'Kwaliteitssprong voor de regio'. In dit onderdeel van de begroting wordt een overzicht gegeven van de verwachte kosten voor het jaar 2021, op basis van de thema's en actiepunten in de Toekomstagenda. Deze thema's zijn:

1. Economie
2. Mobiliteit
3. Wonen
4. Ruimtelijke Kwaliteit

*Uit de Toekomstagenda:*

*Economie, wonen en mobiliteit zijn sterk met elkaar verweven. Mensen willen wonen in een fijne omgeving, die in tijd gemeten niet te ver van hun werk ligt. Het vierde thema Ruimtelijke kwaliteit is nieuw toegevoegd aan de Toekomstagenda vanwege het belang ervan voor het welslagen van de drie bestaande thema's. Uit de Evaluatie kwam de wens naar voren meer aandacht te besteden aan ruimtelijke kwaliteit. Van oudsher is dit ook een thema van de RGA maar de laatste jaren bleef dit onderbelicht.*

Een belangrijke voorwaarde om de thema's te kunnen uitvoeren is het monitoren van ontwikkelingen en het verkennen van kansen. Daarvoor zal in 2020/21 een integrale Regiomonitor worden ontwikkeld. De post 'Overige instrumenten' is toegevoegd om activiteiten te financieren die benoemd zijn in de Toekomstagenda maar die niet direct gekoppeld kunnen worden aan een van de vier thema's.

Thema's en activiteiten	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Economie	171.428	171.428	171.428
Mobiliteit	4.260.000	9.743.540	5.325.000
Ruimtelijke kwaliteit	4.132.000	4.796.811	1.240.700
Wonen	-	-	50.000
Monitoren en verkennen	23.000	111.000	185.500
Overige instrumenten	-	-	50.000
<b>Totaal</b>	<b>8.586.428</b>	<b>14.822.779</b>	<b>7.022.628</b>

Tabel 2: Begroting thema's en activiteiten 2021

#### Toelichting op begroting thema's en activiteiten 2021

##### A. Economisch Platform € 171.428

*Uit de Toekomstagenda:*

*Wij willen de banden tussen overheden, ondernemers en onderwijs versterken. De economie in zowel Groningen als Assen ziet er anders uit dan in andere delen van Nederland. Het aandeel grote bedrijven is lager en het aantal sterke clusters van bedrijven is minder. Dit is niet alleen een zwakte. Ondernemers zijn er meer aan gewend om goed te moeten zoeken naar de juiste samenwerkingspartners. Samenwerkingen komen hierdoor snel tot stand. En dat biedt kansen voor de regionale economie.*

## Begroting 2021

In de Toekomstagenda is € 0,86 miljoen voor het Economisch Platform beschikbaar gesteld voor de jaren 2021-2025 (€ 0,17 per jaar). De gemeenten Groningen en Assen zorgen voor de uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van het Economisch Platform Regio Groningen-Assen. In 2021 werken we aan de uitvoering van de in 2020 nieuw opgestelde koers en strategie samen met het bedrijfsleven in het Economisch Platform. Ondernemers, onderwijs en overheid werken aan een agenda met concrete activiteiten die de economie in de regio versterkt.

Binnen het thema wordt samen met de deelnemers inhoud gegeven aan:

- Het verbeteren van het ondernemers- en vestigingsklimaat;
- Bedrijfsontwikkeling en -vestiging;
- Verbondenheid met andere regio's;
- Profileren van de regio als attractieve stadsregio waarin het prettig werken en wonen is.

De sturing door de RGA op het thema vindt plaats volgens een planning- en controlcyclus (begroting, rapportering en verantwoording van de beide steden).

### **B. Thema Mobiliteit € 5.325.000**

#### Uit de Toekomstagenda:

*De belangrijkste opgave binnen mobiliteit ligt bij verknopen, verslimmen en vergroenen. We zetten in op het uitbouwen en vergroenen van het stelsel van hubs, een netwerk van doorfietsroutes naar beide provinciehoofdsteden, een schaa sprong in het OV en de digitaliseringsopgave vanuit Smart Mobility en MaaS. Aandachtspunt voorts is het bereikbaar houden van de regio Groningen-Assen tijdens de grote infrastructurele projecten Spoorzone en Aanpak Ring Zuid.*

Mobiliteit	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Basispakket	4.260.000	7.341.400	5.000.000
Beter Benutten 1	-	461.423	-
Vervolg Beter Benutten	-	861.714	-
PvA Onderwijs	-	183.619	-
Slimme en Duurzame Mobiliteit	-	523.140	-
Verknopen, Vergroenen en Verslimmen	-	372.245	325.000
<b>Totaal</b>	<b>4.260.000</b>	<b>9.743.540</b>	<b>5.325.000</b>

Tabel 3: Thema Mobiliteit

## Wijzigingen begroting 2020

### Basispakket

Voor enkele projecten is uitstel verleend of is de bijdrage niet opgevraagd. Voor deze projecten schuiven de bijdragen (in totaal ca. € 4 miljoen) door naar 2020 en 2021.

### Beter Benutten 1

Het BB1-programma omvatte ruim € 20 miljoen aan projecten, waarvan circa € 10 miljoen via de RGA liep. Hiervan is € 7,3 miljoen afkomstig van het Rijk en € 2,7 miljoen bestaat uit Regiofondsbijdragen. Van het BB1-programma heeft in 2016 de inhoudelijke en financiële verantwoording plaatsgevonden met het Rijk. Hierbij waren meerdere projecten nog niet afgerond. Met het Rijk is afgesproken dat de RGA verantwoordelijk is voor de eindafrekening van de projecten. Van één project heeft de eindafrekening nog niet kunnen plaatsvinden. Dit gebeurt in 2020.





### Vervolgprogramma Beter Benutten

Voor de periode 2015 tot eind 2017 is het Vervolgprogramma Beter Benutten (VBB) opgezet, met een totale omvang van maximaal € 22 miljoen. Het Rijk draagt € 9,4 miljoen bij en de regionale cofinanciering wordt gevoed door de partners in de RGA.. Het Rijk heeft ingestemd met een vertraging van de plannen van Groningen Bereikbaar met een uitloop naar 2018 vanwege de omvangrijke werkzaamheden rondom de stad Groningen. De meeste uitgaven voor VBB zijn in 2017 en 2018 gedaan. De Rijksbijdrage wordt via de RGA uitbetaald aan de uitvoerende partijen.

Omdat landelijk afgesproken is dat het ITS (intelligente transportsystemen)-programma, onderdeel van VBB, doorloopt tot 2020 kan VBB ook dan pas worden afgewikkeld. In 2018 heeft de inhoudelijke verantwoording plaatsgevonden met het Rijk; in 2020 vindt de financiële eindafrekening van VBB met het Rijk plaats. De langere doorloop brengt extra personeelskosten met zich mee. Onderzocht wordt of een deel van deze kosten nog ten laste van VBB gebracht kan worden.

### Onderwijsaanpak

Eén van de onderdelen van Beter Benutten is de onderwijsaanpak. De middelen van het Rijk lopen via de RGA, waarbij er geen Regiobijdrage nodig is. Fase 3 van de onderwijsaanpak is inmiddels uitgevoerd, maar nog niet afgerekend. Fase 4 is in 2019 beschikbaar en uitvoering vindt plaats in 2020.

### Slimme en duurzame mobiliteit

Door het Rijk wordt ingezet op een vervolg van het VBB-programma. Dit wordt 'Slimme en duurzame mobiliteit' of 'Korte termijn aanpak' genoemd. Voor 2018 is een budget beschikbaar gesteld voor de corridor aanpak Groningen-Assen. Deze aanpak betreft een aantal maatregelen op de corridor Groningen-Assen om het autogebruik te verminderen. In 2019 was voor deze corridor aanpak nog circa € 110.000 beschikbaar. Uitvoering en cofinanciering vindt plaats door de verschillende partners (onder meer Groningen Bereikbaar en provincie Drenthe). Deze projecten dienen echter nog te worden afgerekend door de deelnemers met de RGA. Daarnaast heeft het Rijk in het BO MIRT van 2018 en 2019 ca. € 0,4 miljoen beschikbaar gesteld aan Groningen Bereikbaar voor de werkgeversaanpak in 2019 en 2020. Net als bij de onderwijsaanpak komen de middelen van het Rijk bij de RGA binnen. Er zijn geen middelen vanuit het Regiofonds nodig.

### Verknopen, Vergroenen Verslimmen

Bij de jaarrekening van 2018 heeft een vrijval van Beter Benutten-middelen plaatsgevonden van ca. 0,4 miljoen. Omdat het hier middelen van het Rijk betreft bestemd voor bereikbaarheid is door de Stuurgroep besloten dat deze middelen opnieuw ten behoeve van bereikbaarheid – in de geest van Beter Benutten – zouden worden ingezet. De opvolger van dit programma heet bij het Rijk inmiddels 'Korte termijn aanpak' en/ of 'Slimme en duurzame mobiliteit'.

In dit kader wordt voor de begroting van 2020 een aantal maatregelen voorgesteld om een deel van deze middelen in te zetten. Gevraagd wordt om de helft van deze bijdrage in 2020 in te zetten voor een aantal slim en groene projecten/ programma's. Het betreft :

- Doorfietsroutes (€ 150.000): De realisatie/ uitrol van de doorfietsroutes vanuit de dorpen in de regio naar de beide steden Groningen en Assen.
- Logistiek (€ 50.000): in het kader van 'Slim en Groen Onderweg' (de Noord-Nederlandse ambitie om in 2035 emissievrij te zijn voor zover dat binnen de mogelijkheden van de overheden ligt) wordt gewerkt langs een 13-tal actielijnen. De actielijn Logistiek wordt gecoördineerd vanuit Regio Groningen-Assen. Dit vanwege het feit dat het accent bij logistiek ligt bij zero-emissie binnensteden. En Assen en Groningen werken aan zero-emissie-zones in hun binnenstad. Het is de filosofie dat door hiermee te beginnen de transitie naar slimmer en groener transport een aanvang neemt naar een groter gebied. Voor 2020 is afgesproken met

het Rijk te komen met een integraal plan van aanpak voor Noord-Nederland. Het Rijk stelt hierbij dan € 100.000 inclusief btw ter beschikking.

- Smart mobility (€ 30.000): voor 2020 wordt voorgesteld samen met onze partners een visie hierop te ontwikkelen.
- Digitalisering (€ 60.000): een belangrijke opgave binnen het bereikbaarheidsdossier is de 'digitale weg op orde'. De RGA voert het projectleiderschap momenteel voor een inventarisatie van de nulsituatie voor Noord- Nederland. Sweco voert dit onderzoek uit. Voorjaar 2020 is dit onderzoek gereed. Zeven koplopers, waaronder beide provincies en de gemeenten Assen en Groningen werken hier aan. Na oplevering van het onderzoek zijn we echter nog niet klaar, maar komen we in een volgende fase. In de gezamenlijkheid van de RGA kan een bijdrage voor het vervolg verstandig zijn om hiermee een volgende stap te faciliteren en/of ook de niet-koploper-gemeenten in onze regio te laten aansluiten. We reserveren hiervoor.

## Begroting 2021

### Basispakket

Het basispakket is in 2021 voor het grootste deel afgerond. Alleen het project Spoorzone Groningen en het project Norgerbrug in Assen zijn voor 2021 in de begroting opgenomen.

### Verknopen, vergroenen en verslimmen

In 2020 stellen we een mobiliteitsstrategie voor de hele regio Groningen-Assen op. Kernbegrippen hierin zijn verknopen, vergroenen en verslimmen. Voor 2021 is een bijdrage gereserveerd voor maatregelen die hieronder vallen. Te denken valt hierbij aan smart mobility, slimme logistiek, doorfietsroutes, gedragsbeïnvloeding, deelmobiliteit, doorontwikkeling hubs/P+R's en schaa sprong OV.

Lopende projecten Mobiliteit	
Programma Infra & OV Leek-Roden	uitvoering
FlorijnAs	uitvoering
Bus/treinknooppunt station Bedum	uitvoering
Doorontwikkeling P+R Zuidhorn	uitvoering
Groningen Spoorzone	uitvoering
Kwaliteitsmaatregelen N-360	uitvoering
Fietsroute Plus Zuidhorn - Groningen	Afgerond, nog niet afgerekend
Bus/treinknooppunt Station Haren	Afgerond, nog niet afgerekend
Norgerbrug	In de planning

Tabel 4: Uitvoeringsprojecten Mobiliteit (2020 en 2021)

### C. Ruimtelijke kwaliteit € 1.240.700

Ruimtelijke kwaliteit	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Regionale en Innovatieve projecten	2.500.000	2.682.011	680.700
Groeningen	-	130.000	225.000
PvA Ruimtelijke Kwaliteit	-	30.000	177.000
Regiopark	632.000	814.800	158.000
Substantiële Projecten	-	140.000	-
GAE	1.000.000	1.000.000	-
<b>Totaal</b>	<b>4.132.000</b>	<b>4.796.811</b>	<b>1.240.700</b>

Tabel 5: Overzicht van de deelprogramma's van Regionale en Innovatieve Projecten.

#### **Uit de Toekomstagenda:**

*Ruimtelijke kwaliteit gaat veel meer een leidende rol spelen in de vormgeving van de opgaven op het gebied van energie, economie, wonen, voedsel, klimaatadaptatie en waterhuishouding. Deze transitieopgaven hebben een grote ruimteclaim en impact op de ruimtelijke kwaliteit van zowel de steden als het landschap. Deze thema's vragen om een integrale gebiedsontwikkeling op regionaal niveau. Immers op regionaal niveau komen nationale ambities in aanraking met concrete lokale plannen.*

#### **Wijzigingen begroting 2020**

Voor Ruimtelijke kwaliteit is een budget geraamd van € 5,17 miljoen voor de periode 2021-2025, waarvan € 3,0 miljoen voor de regeling Regionale en Innovatieve Projecten. De resterende € 2,17 miljoen is in principe beschikbaar voor het programma Groeningen en het nog op te stellen Plan van Aanpak Ruimtelijke Kwaliteit.

Omdat de Toekomstagenda nog moet worden vastgesteld, wordt voorgesteld de kosten voor Ruimtelijke Kwaliteit in 2020 vooralsnog te dekken uit de vrijgevallen middelen.

#### Groeningen / Plan van Aanpak Ruimtelijke Kwaliteit

Het budget wordt onder meer ingezet voor het project Groeningen. In juni 2020 wordt het uitvoeringsprogramma hiervoor in de Stuurgroep voorgelegd. 2020 is een overgangsjaar, omdat er al wel voorbereidende werkzaamheden plaatsvinden. Hetzelfde geldt voor het plan van aanpak Ruimtelijke Kwaliteit. De verwachting is dat dit in 2021 wordt vastgesteld.

#### Lopende projecten uit voorgaande programma's.

Voor de programma's Substantiële Projecten en Regiopark geldt dat een bijdrage of afrekening uit 2019 doorschuift naar 2020.

#### **Begroting 2021**

##### Regionale en Innovatieve Projecten

Tot 2021 is voor de regeling Regionale en Innovatieve Projecten (REIP) een budget van € 9,5 miljoen beschikbaar. Het budget is beschikbaar voor projecten die een aantoonbare meerwaarde voor de regio hebben en een sterk innovatief karakter kennen. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage geldt een aantal spelregels. Het idee moet aansluiten bij één of meer thema's van Regio Groningen-Assen. Bij het beoordelen van de initiatieven gelden vijf criteria: urgentie, regionaal, samenwerking, innovatie en duurzaamheid. Belangrijk onderdeel van de beoordeling van de aanvraag is een korte en krachtige pitch aan de adviescommissie. Circa 45 projecten zijn tot en met 2019 gehonoreerd met een totale bijdrage van € 4,6 miljoen, waarvan circa € 3,7 miljoen is beschikt. Gelet op de onzekerheid van het aantal nog te honoreren projecten en omvang van de bijdrage hiervan is voor de begroting van 2020 een inschatting gemaakt van de uitgaven. Deze inschatting is gebaseerd op enerzijds de reeds toegekende projecten. Anderzijds is voor de nieuw te verwerven projectrondes

een aannname gedaan. Er blijft dan een restant over van het budget ter grootte van ca. € 3 miljoen. Dit bedrag (aangevuld met een eventueel restant van het budget 2020) is gereserveerd voor de periode 2021-2025. Dit betekent dat er jaarlijks € 0,6 miljoen beschikbaar is voor de Regionale en Innovatieve Projecten.

Overzicht lopende projecten in	
Noordoosthoek Hoornsemeer	uitvoering
Healthhub Roden	uitvoering
Innovatieboerderij Zuidhorn	uitvoering
Woldwijk Ten Boer 1	uitvoering
Woldwijk Ten Boer 2	uitvoering
Smart Campus Zernike	uitvoering
Natuur- en landschapsboerderij	uitvoering
Mountainbikeroutes Noordenveld	uitvoering
Living Lab	uitvoering
Groeningen	uitvoering
Feest! In Oost en West	uitvoering
Riolering Euvelgunne	uitvoering
Facilitair Centrum Interzorg	uitvoering
Spraakmakend Media	uitvoering
Reconditionering OVL-masten	uitvoering
Kultuureiland	uitvoering
Challenge the future	uitvoering
Matchmaker Innovatie MOI	uitvoering
De Poolse Bruid	uitvoering
De Groene Stoel	uitvoering
De Noorderlingen	uitvoering
Veenlijn	uitvoering
Aan de andere kant	uitvoering
Drone Festival TT-Assen	uitvoering
Top Dutch Solar Racing	uitvoering
Poort tot de Onlanden	uitvoering
Westerkwartier Paardenkwartier	uitvoering
PlukN	uitvoering
Boomhutbattle	uitvoering

Tabel 6: Lopende projecten Regionale en Innovatieve projecten

### Groeningen

Voor het programma Groeningen is in 2020 een start gemaakt. In 2021 kunnen de eerste projecten worden gefinancierd, deels vanuit de RGA en deels vanuit subsidies. Vooruitlopend op het uitvoeringsprogramma Groeningen begroten we € 225.000 voor 2021.

### Plan van Aanpak Ruimtelijke Kwaliteit

Het Plan van Aanpak Ruimtelijke Kwaliteit geeft, in aanvulling op Groeningen en de regeling Regionale en Innovatieve Projecten, een nadere specificering op dit thema. Vooruitlopend op het Plan van Aanpak begroten we € 177.000 voor eventuele projectvoorstellen vanuit de deelnemers.

## Regiopark

Het programma Regiopark wordt sinds 2014 afgebouwd. Bestaande afspraken worden nagekomen, maar er worden geen nieuwe projecten meer toegevoegd. Deze koerswijziging is gelijktijdig met de vorige Actualisatie in 2014 vastgesteld. De verwachting is dat het laatste project van Regiopark in 2021 wordt afgerekend.

Lopende projecten Regiopark	
Versterking recreatieve infra, landschap EHS Reitdiepgebied	afgerond, nog niet afgerekend
Entree Meerweg i.r.t. RVZ	uitvoering
Programma landschapsopgaven/recreatie en water IGS	uitvoering

Tabel 7: Overzicht van lopende Regiopark projecten

## D. Wonen € 50.000

### Uit de Toekomstagenda:

*We stemmen de gemeenschappelijke woningbouwopgave binnen de regio op elkaar af en monitoren deze. We zetten in op faciliteren bij de totstandkoming van de Verstedelijkingsstrategie en het in kaart brengen van de herstructureringsopgave van verouderde woningen in de hele regio.*

## Begroting 2021

De woningmarktonderzoeken 2017 en 2020 hebben een lijst aanbevelingen opgeleverd. Om deze in gezamenlijkheid op te pakken vormen we werkgroepen, organiseren we kennis- en netwerkbijeenkomsten en laten we onderzoeken uitvoeren.

Naast deze kosten worden in het kader van het thema Wonen ook monitoringskosten gemaakt. Deze zijn begroot onder Monitoren en Verkennen

## E. Monitoren en Verkennen € 185.500

### Uit de Toekomstagenda:

*De RGA monitort jaarlijks de ontwikkelingen op het gebied van Economie, Wonen en Mobiliteit. De resultaten daarvan worden geanalyseerd en besproken aan de bestuurstafels van de RGA. We willen deze datagedreven sturing intensiveren, een regionale kennisbank opzetten en één Regiomonitor ontwikkelen.*

Monitoren en Verkennen	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Regiomonitor		42.500	80.000
Economie	3.000	3.000	3.000
Wonen	5.000	2.500	2.500
Mobiliteit	15.000	63.000	-
Verkennen		-	100.000
Totaal	23.000	111.000	185.500

Tabel 8: Instrumenten ten behoeve van monitoring

## Wijzigingen begroting 2020

### Regiomonitor

In de Toekomstagenda 2020-2025 is de wens uitgesproken om te komen tot één Regiomonitor: de RGA monitort jaarlijks de ontwikkelingen op het gebied van Economie, Wonen en Mobiliteit. De resultaten daarvan worden geanalyseerd en besproken aan de bestuurstafels van de RGA. In de

komende beleidsperiode willen we deze datagedreven sturing intensiveren, een regionale kennisbank opzetten en één Regiomonitor ontwikkelen. Daarvoor werken we samen met o.a. dataspecialisten bij de deelnemers en het CBS Urban Data Center (UDC).

In 2020 is voor €7.500 opdracht gegeven aan het CBS UDC voor het opstellen van een plan van aanpak voor de Regiomonitor. Voor een vervolgfase - de inventarisatiefase - reserveren we nog eens € 15.000. Vanwege de noodzaak om een andere oplossing te vinden voor de productie van de woningmarkttrapportages reserveren we aanvullend een budget van € 20.000.

#### Wonen

De belangrijkste actuele woningbouw- en woningmarktgegevens van Regio Groningen-Assen worden via monitoring door de gemeente Assen, in samenwerking met de gemeente Groningen, bijgehouden en verwoord in een halfjaarlijkse woningmarkttrapportage. De gemeente Assen heeft de afgelopen jaren 'om niet' de woningmarktmonitor voor haar rekening genomen. In opdracht van de Stuurgroep gaan we de woningmarktmonitor nu integreren in een Regiomonitor. Voor het opstellen van de woningmarktmonitor is een jaarlijkse verplichting van € 2.500 aangegaan met de NVM voor het verkrijgen van verkoopcijfers van de woningbouw per gemeente.

#### Mobiliteit

Voor 2020 is € 15.000 begroot voor de tweejaarlijkse mobiliteitsmonitor. Verder is €15.000 begroot voor vervolgwitwerkingen in het kader van de Mobiliteitsstrategie (m.n. schaa sprong OV) en kleinere onderzoeken, geïnitieerd vanuit een gesignaleerde informatiebehoefte vanuit de regio. Het overige deel (€ 33.000) betreft de kosten voor het opstellen en afronden van de in 2019 gestarte actualisatie van de netwerkanalyse, die nu 'regionale mobiliteitsstrategie' heet.

### **Begroting 2021**

#### Regiomonitor

Op basis van de vastgestelde doelen uit het plan van aanpak en de hieraan gekoppelde inventarisatiefase uit 2020, ronden we in 2021 de ontwikkeling van de Regiomonitor af. Voor de realisatie van de monitor reserveren we € 80.000. De woningmarktmonitor en mobiliteitsmonitor gaan onderdeel uitmaken van de Regiomonitor. Hiervoor worden vanaf 2021 geen aparte budgetten meer gereserveerd.

#### Economie

Eind 2012 zijn in de RGA afspraken gemaakt over de reductie van capaciteit in bedrijventerreinen. Via monitoring blijft de RGA de ontwikkelingen naar vraag en aanbod van werklocaties volgen (€ 3.000). Daarbij worden ook trends in de markt in beeld gebracht.

#### Wonen

Voor het opstellen van de woningmarktmonitor is een jaarlijkse verplichting van € 2.500 aangegaan met de NVM voor het verkrijgen van verkoopcijfers van de woningbouw per gemeente.

#### Verkennen

We willen de demografische, economische en mobiliteitsontwikkelingen in de regio Groningen-Assen goed in beeld hebben, zodat wij onze deelnemers kunnen ondersteunen met actuele en accurate informatie die zij ook voor hun eigen beleidsvorming kunnen gebruiken. Monitoring levert betere analyses op - die op hun beurt weer aanleiding kunnen zijn om nadere verkenningen te doen. Nadere verkenningen van een onderwerp kunnen ook uitgevoerd worden op verzoek van de deelnemers of op basis van signalen vanuit het Rijk. De afgelopen jaren is gebleken dat er veelvuldig 'extra' onderzoeken zijn uitgevoerd en inzet is verricht op onderdelen die vooraf niet begroot waren. Denk

hierbij aan de woningmarktanalyses, actualisaties, netwerkanalyses of tellingen op P+R's. Wij reserveren hiervoor een budget van € 100.000.

### E. Overige instrumenten € 0

Overig	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
RGA-visie 2025-2050	-	-	50.000
Totaal	-	-	50.000

Tabel 10: Overige instrumenten

#### Opstellen Regiovisie 2025 - 2050

De huidige Regiovisie beslaat de periode 1999-2030. Sommige ontwikkelingen zijn snel gegaan: de reizigersaantallen in het busvervoer voor 2040 zijn bijvoorbeeld nú al gehaald. Sommige ontwikkelingen zijn juist vertraagd door de economische crisis: er zijn de afgelopen jaren te weinig woningen gebouwd. En van ontwikkelingen als klimaatverandering en duurzaamheid hadden we in 2000 nog nauwelijks gehoord. Het is daarom verstandig, ook gelet op het advies van het College van Rijksadviseurs, om tijdig met het opstellen van een nieuwe Regiovisie te beginnen. De komende periode gaan we werken aan het opstellen van een nieuwe Regiovisie voor de periode 2025-2050. De Verstedelijkingsstrategie en de uitwerking van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) vormen hiervoor belangrijke ingrediënten. Na oplevering van de Regiomonitor starten we met het opstellen van de Regiovisie 2025-2050. In de Toekomstagenda is € 125.000 gereserveerd voor de Regiovisie, waarvan € 50.000 in 2021.

## 4. Begroting organisatie 2021

Als uitgangspunten voor de formatiekosten gelden het op 13 juni 2014 door de Stuurgroep vastgestelde reorganisatieplan en de evaluatie van het Dagelijks Bestuur van medio 2016. Er is onderscheid gemaakt tussen enerzijds apparaatskosten (formatiekosten + huisvesting, kantoor en ICT) en anderzijds generieke kosten ten behoeve van de uitvoering. De apparaatskosten hebben betrekking op alle kosten die met het functioneren van het Regiobureau samenhangen. De generieke kosten hebben een direct verband met de uitvoering van de opgaven van het Regiobureau. Deze staan los van de organisatie van het bureau.

### 4.1 Apparaatskosten € 779.620

Apparaatskosten	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Vaste formatie (inclusief tijdelijke formatie)	619.000	695.000	681.000
Frictiekosten	-	211.648	-
Scholing & opleiding	12.380	13.900	13.620
Huisvesting, kantoor & ICT	57.000	72.000	85.000
Totaal	688.380	992.548	779.620

Tabel 11: Apparaatskosten

#### Wijziging begroting 2020

##### Vaste formatie

De begroting voor 2021 is gebaseerd op een bezetting (7,95 fte), vergelijkbaar met de voorgaande jaren. Er zijn drie verklaringen voor de hogere kosten voor formatie. Ten eerste heeft het de voorkeur om medewerkers van Regio Groningen-Assen vanuit de deelnemers te detacheren. Ten opzichte van eerdere jaren is detachering vanuit de deelnemers minder goed gelukt waardoor gebruik wordt gemaakt van inhuur via payroll. Ten tweede is per 31 december 2018 de financiering voor de formatie van 0,6 fte vanuit VBB vervallen. Het Programma loopt echter door in 2020. Ten derde is met de

ingang van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) de opslag voor inhuur via payroll verhoogd waardoor de loonkosten hoger uitvallen.

#### Verhuizing

In verband met de herhuisvesting van het Regiobureau van de RGA zullen er extra kosten worden gemaakt voor bijvoorbeeld de verhuizing, inrichting of aanleg van ICT. De incidentele kosten in verband met de verhuizing worden geschat op € 25.000.

#### Friciekosten

Driessen hanteert een opslagfactor over het brutoloon van de medewerker. Dit betekent per medewerker extra kosten van jaarlijks een kleine € 10.000 tot wel meer dan € 25.000. Per 1 januari 2020 zijn deze bedragen verder toegenomen als gevolg van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB). Om deze kosten te voorkomen heeft de provincie Groningen ingestemd om de vier medewerkers die nu op een payrollconstructie werken structureel in dienst te laten treden bij de provincie Groningen. Afspraak is dat per medewerker een risicoreservering gemaakt in de begroting. Met een reservering, gelijk aan de jaarkosten van de medewerker, wordt een risico voor een jaar afgedekt. De afgelopen jaren geven een goede indicatie dat het niet nodig is om meer te reserveren. Op basis hiervan wordt voorgesteld om een bedrag van circa € 0,21 miljoen. te reserveren vanuit de vrijval.

### **Begroting 2021**

#### Scholing & Opleiding en Huisvesting, kantoor & ICT

De posten Scholing & Opleiding en Huisvesting, kantoor & ICT zijn afhankelijk gemaakt van de vaste formatie. Voor de eerste post wordt een vast percentage gehanteerd. Groningen Bereikbaar en Regio Groningen-Assen maken samen gebruik van de 2e etage van de Oosterboog in Groningen. Wij hebben een lopend huurcontract met de gemeente Groningen tot 31 januari 2021. In 2020 gaat het Regiobureau verhuizen. Wij verwachten hogere huurlasten, begroot op € 60.000, aangezien de RGA nu geen marktconforme prijs betaalt voor het huidige onderkomen.

## **4.2 Generieke kosten ten behoeve van de uitvoering € 140.000**

<b>Generieke kosten</b>	<b>Begroting 2020</b>	<b>Begroting 2020 na wijziging</b>	<b>Begroting 2021</b>
Administratie & advies	43.000	43.000	45.000
Investeren in netwerken	15.000	35.000	35.000
Communicatie	25.000	50.000	50.000
Borging ruimtelijke kwaliteit	-	-	-
Onvoorzien	10.000	10.000	10.000
<b>Totaal</b>	<b>93.000</b>	<b>138.000</b>	<b>140.000</b>

Tabel 12: Generieke kosten ten behoeve van de uitvoering

### **Wijzigingen begroting 2020**

#### Administratie & advies

Door de complexiteit van de administratie en daarmee verband houdende accountantscontrole zijn de kosten in de afgelopen jaren gestegen. Voor 2020 is het budget daarom naar boven bijgesteld.

#### Investeren in het netwerk

In 2020 zullen wij meer bijeenkomsten gaan organiseren voor de Deelnemers, naast de reguliere bestuurlijke en ambtelijke bijeenkomsten. Zo gaan wij in 2020 een excursie voor raden en Staten organiseren en de bijeenkomsten in het kader van de Verstedelijkingsstrategie opzetten.





## **Begroting 2021**

### Administratie & advies

De financiële administratie van Regio Groningen-Assen wordt uitgevoerd door de provincie Groningen (kassier van het samenwerkingsverband). Zij ontvangt hiervoor een jaarlijkse vergoeding van € 12.500. Andere jaarlijkse kosten zijn die voor het opstellen van accountantsverklaringen van de jaarrekening en verantwoording van de Rijksbijdragen (€ 28.000) en incidenteel advies (€ 2.500). Deze drie posten vormen tezamen Administratie & advies.

### Investeren in het netwerk

Interactie en samenwerken in een netwerkorganisatie is een belangrijke voorwaarde voor het uiteindelijk realiseren van deze ambitie. De komende jaren zal daarom worden ingezet op het verder vormgeven en faciliteren van de netwerkorganisatie door een goede verantwoording, het organiseren van bijeenkomsten en congressen, gerichte communicatie en ontmoeting. Voor 2021 is € 35.000 begroot.

### Communicatie

Het maken van de Toekomstvisie in 2019 heeft geleid tot een intensieve communicatie met onze stakeholders. Een zichtbaar resultaat hiervan was het RGA-congres 'De kracht van regionale samenwerking' in mei 2019. De RGA is voornemens, zoals blijkt uit de Toekomstagenda, om haar netwerkfunctie verder te versterken en vaker dergelijke bijeenkomsten te organiseren. Verder ontwikkelt de RGA, als sturingsinstrument op beleid, een Regiomonitor voor de thema's wonen, mobiliteit en economie. De RGA versterkt tevens haar organiserende, faciliterende, coördinerende en stimulerende rol. Vaker dan voorheen zal de RGA betrokken zijn bij regionale projecten en vraagstukken, zoals het project Groeningen en de Verstedelijkingsstrategie. Hier vloeien ook meer communicatieactiviteiten uit voort. In 2020 zetten we voor communicatie de reguliere communicatiemiddelen in, zoals de website, nieuwsbrieven, social media en de projectenboeken RGA en REIP. Het communicatiebudget is verdubbeld om in 2020 de volgende werkzaamheden te kunnen oppakken (waarbij binnen het budget ook ruimte is om taken uit te besteden):

- Website herinrichten aan de hand van de Toekomstagenda
- Regiomonitor inpassen in website (grafieken, tabellen, animatie)
- Organiseren van netwerkbijeenkomsten
- Marketing/communicatie project Groeningen en nieuwe regeling Regionale en Innovatieve Projecten (REIP).

### Onvoorzien

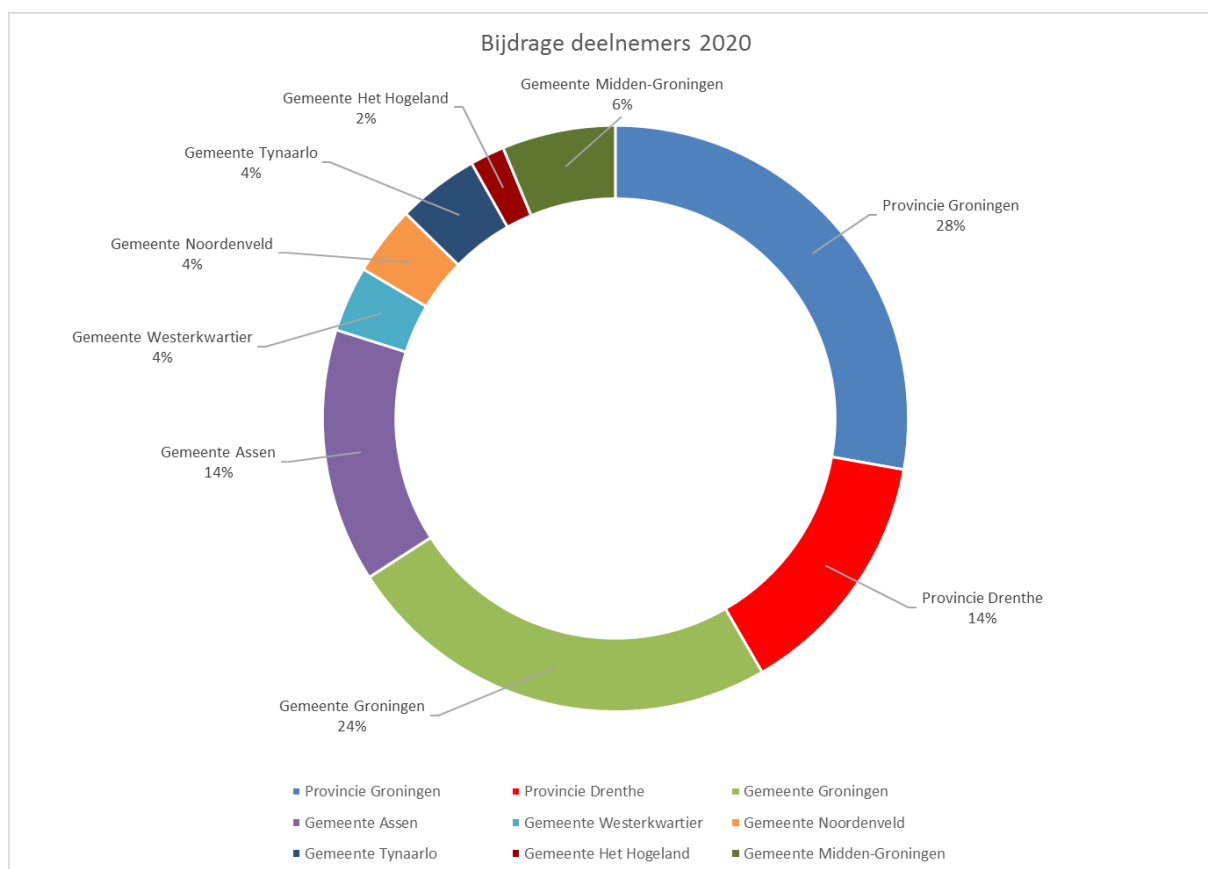
Het budget voor onvoorzien is voor 2021 € 10.000.

## Bijlage 1 Bijdrage van de deelnemers

De jaarlijkse bijdragen van de deelnemers aan het Regiofonds zijn in de onderstaande tabel weergegeven. Met de actualisatie van de Regiovisie in 2014 is de jaarlijkse bijdrage voor de periode tot en met 2023 vastgesteld op € 6,65 miljoen. In de Toekomstagenda 2020 - 2025 is voorgesteld hier twee jaarschijven (2024 en 2025) aan toe te voegen.

Deelnemers		Storting 2020
Provincie	Groningen	€ 1.848.308,00
	Drenthe	€ 921.732,00
Gemeente	Groningen	€ 1.611.570,00
	Assen	€ 931.190,00
	Westerkwartier	€ 240.416,00
	Noordenveld	€ 253.585,00
	Tynaarlo	€ 300.003,00
	Het Hogeland	€ 126.792,00
	Midden-Groningen	€ 416.402,00
	<b>Totaal</b>	<b>€ 6.649.998,00</b>

Tabel 11: Bijdrage van de deelnemers



## Bijlage 2 Financieel kader 2020

Financieel kader 2021-2025				
Lasten (in miljoen euro)	begroot	besteed	Baten (in miljoen euro)	begroot
<b>Actualisatie 2014 - 2020 (jaarschijf 2020)</b>			<b>Actualisatie 2014 - 2020 (jaarschijf 2020)</b>	
Bereikbaarheid	28,74	28,74	Saldo Regiofonds (1-1-2020)	8,44
Economie	0,17	0,17	Bijdragen deelnemers t/m 2023	26,60
Regionale en Innovatieve projecten	2,76	1,54	Beter Benutten	2,05
Regiopark, Subst. Projecten en GAE	2,11	2,11	Beter Benutten BO-spoor	0,18
Monitoring & Overig	0,11	0,11	Slimme en Duurzame Mobiliteit	0,66
Apparaat	0,99	0,99	Digitalisering (BO-Mirt / NN)	0,12
Ruimtelijke Kwaliteit & Duurzaamheid*	0,16	0,16	Vrijval beschikbaar voor Toekomstagenda	-2,86
Generieke kosten	0,14	0,14		
<b>Subtotaal</b>	<b>35,19</b>	<b>33,97</b>	<b>Subtotaal</b>	<b>35,19</b>
<b>Toekomstagenda 2021 - 2025</b>			<b>Toekomstagenda 2021 - 2025</b>	
<b>Thema's en activiteiten</b>				
Economie	0,86		Bijdragen deelnemers 2024 en 2025	13,30
Wonen	0,15		Vrijval Actualisatie	2,86
Mobiliteit	3,19			
Ruimtelijke Kwaliteit & Duurzaamheid	5,01			
Monitoren en verkennen	2,34			
<b>Organisatie</b>				
Organisatiekosten	3,86			
Faciliteren, coördineren en stimuleren	0,72		Tekort ('-' is overschot)	-0,05
<b>Subtotaal</b>	<b>16,11</b>	<b>-</b>	<b>Subtotaal</b>	<b>16,11</b>
<b>Totaal lasten</b>	<b>51,30</b>	<b>33,97</b>	<b>Totaal baten</b>	<b>51,30</b>

Tabel 12: Financieel kader 2019-2020; bedragen in € miljoen. Het Thema Ruimtelijke Kwaliteit en Duurzaamheid is inclusief € 3,0 miljoen voor het programma REIP.

### Financieel kader 2021-2025

Het Financieel Kader (FK) geeft in hoofdlijnen weer op welke manier de beschikbare middelen zullen worden ingezet. De linkerkant van de tabel laat zien wat er in totaal begroot is. De rechterkant laat zien hoe deze posten worden betaald. 2020 is een overgangsjaar: in principe nog 'Actualisatie', maar op diverse onderdelen wordt vooruitgelopen op de Toekomstagenda. Hieronder wordt toegelicht dat dit kan, zonder op een toekomstige dekking vooruit te lopen. In dit Financieel Kader is een poging gedaan om de consequenties voor beide perioden in één overzicht toe te lichten.

#### Actualisatie 2014 - 2020

De bovenste helft van het Financieel Kader gaat over de lasten en baten in de periode van 2014 tot 2020. Deze helft laat zien welke kosten worden gedekt uit de Actualisatie. Op diverse plekken in de begroting is toegelicht dat voor enkele thema's uit de Toekomstagenda er voorbereidende activiteiten worden uitgevoerd in het begrotingsjaar 2020. Deze zijn dus toegelicht als wijziging en op de begroting 2020. Vanwege de vrijval uit voorgaande periode (zie ook de toelichting op het Financieel Kader uit december 2019) is het niet nodig om vooruit te lopen op de nog door raden en Staten beschikbaar te stellen jaarschijven 2024 en 2025.

De in deze periode niet gebruikte dekking (€ 2,86 miljoen) is beschikbaar voor de Toekomstagenda.

### Toekomstagenda 2021 - 2025

De onderste helft gaat over de lasten en baten vanaf 2021, de voorliggende begroting, tot en met 2025. In de Toekomstagenda is voorgesteld om € 3,0 miljoen (kosten en dekking) uit de Actualisatie door te schuiven naar 2021 en verder. De begrote kosten zijn (uiteraard) gehandhaafd, maar omdat diverse kostenposten uit de Toekomstagenda in 2020 worden uitgevoerd, kan een iets lager bedrag (€ 2,86 miljoen) worden doorgeschoven naar 2021 en verder.

### Risicovrij te besteden middelen

Het Financieel Kader laat zien dat er in totaal tot en met 2025 in totaal € 51,30 miljoen aan kosten is begroot. Naar verwachting is per 1 januari 2021 hiervan € 33,97 miljoen besteed. Uitgangspunt hierbij is de verwachting dat de kosten uit 2020 conform begroting worden gemaakt. De op dat moment aangegane verplichtingen (gereserveerde en beschikte bedragen) zijn hierbij opgeteld.

Het nog niet bestede deel bedraagt (€ 51,30 -/- € 33,97 =) 17,34 miljoen. Deze middelen volledig zijn geoormerkt, maar nog niet beschikbaar. Ten slotte is er binnen het Financieel Kader sprake een klein overschot van € 0,05 miljoen.

<b>Beschikbare middelen per 1-1-2021</b>	
Nog niet beschikte middelen 1-1-2021	17,34
Nog te dekken kosten ('-' is een overschot)	-0,05
<b>Risicovrij te besteden</b>	<b>17,39</b>

Tabel 13: Beschikbare middelen; bedragen in € miljoen